

Kaloyan A. Iliev,

PROCEDURE FOR THE OPERATION OF JOINT EFFECTS PLANNING AND MANAGEMENT BODIES IN THE OPERATIONS OF NATIONAL JOINT FORCES

Kaloyan A. Iliev

*Faculty of Artillery, Air Defense and Communication and Information Systems,
National Military University, Shumen, Bulgaria, kacho_78@abv.bg*

Abstract: *Component commands are closely linked to the joint operational planning process. At the operational level, this information is obtained in the form of an operational order or concept for the operation, which includes a mission, desired end state, goals, effects and tasks for the subordinates. For specific planning areas, such as fire support and targeting, additional information is provided, such as guidance on planning the targeting process, as well as general priorities for the process itself.*

Keywords: *Fire support, Targeting, Effects, Planning process, Joint fire support.*

РЕД ЗА РАБОТА НА ОРГАНИТЕ ЗА ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА СЪВМЕСТНИТЕ ЕФЕКТИ В ОПЕРАЦИИТЕ НА НАЦИОНАЛНИ СЪВМЕСТНИ СИЛИ

Калоян А. Илиев

Въведение

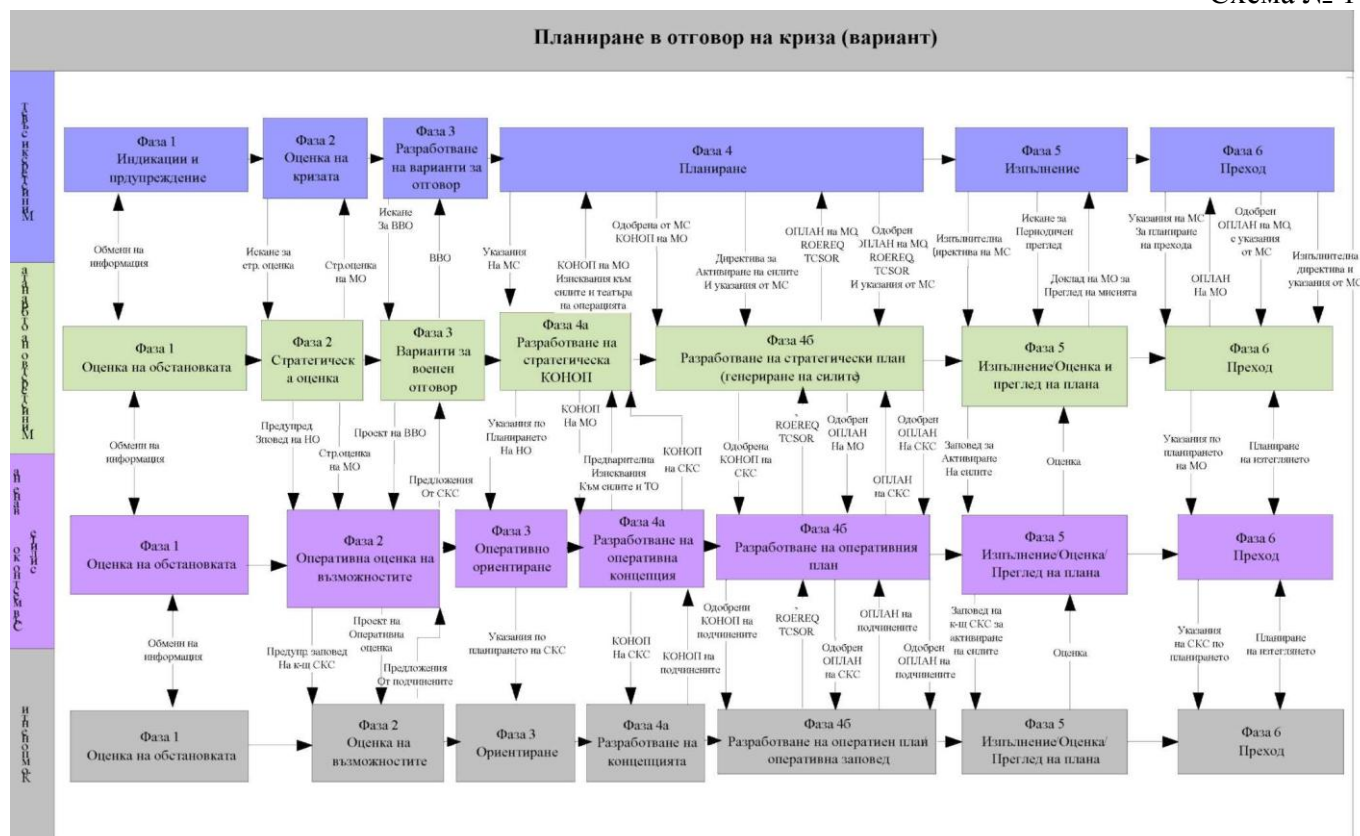
Компонентните командвания са тясно свързани със съвместния процес на оперативно планиране. На оперативно ниво, тази информация се получава под формата на оперативна заповед или концепция за провеждане на операцията, която включва мисия, желано крайно състояние, цели, ефекти и задачи за подчинените. За специфични области на планиране, като огнева поддръжка и таргетинга се предоставя допълнителна информация, като указания по планиране на таргетинг процеса, както и общи приоритети за самия процес.

Планирането на процеса изисква детайлна координация и синхронизация. В операции на национални съвместни сили едновременно могат да се използват конвенционални сили и такива за специални операции на цялата широчина и дълбочина на съвместната зона за операцията в линейно и нелинейно построение. Директните и индиректните атаки срещу противниковия център на тежестта, трябва да бъдат насочени към постигане на необходимите оперативни цели съгласно концепцията на операцията, като същевременно ограничават потенциалните нежелани ефекти в следващите фази от операцията. Интегрирането и синхронизирането на възпиращите действия и маньовъра подпомага командирите за максималното постигане на целите на оперативно ниво. В рамките на своите зони за провеждане на операцията, сухопътния, военновъздушния и военноморския компоненти могат да бъдат определени за поддържащи или поддържани командири с цел интеграция и синхронизация на маньовъра, съвместната огневата поддръжка и възпиращите действия. При това те определят и планират цели, приоритети, ефекти и график за въздействие. Командира на компонент е определен като поддържан в съвместната зона на операцията въздейства по цели в цялата в цялата зона на операцията и има отговорности да планира и управлява про-

цеса на планиране на цели в съответствие с приоритетите определени от командващия на много-националните съвместни сили. Тези дейности следва да са съгласувани със съответните командири на компонентни командвания. В случай, че тези въздействия имат неблагоприятно влияние върху другите операции проблема се разрешава от командващия.

Планирането включва анализиране и разбиране на взаимодействието и свързаността на множество системи на оперативното ниво (политически, икономически, социални, информационни и други), с цел определяне на следствията от действията на националните съвместни сили. Планирането на операции на съвместните сили се състои от шест фази, посочени в Схема № 1.

Схема № 1

Основните процеси на планирането на целите, определянето на реда за въздействие по тях и очакваните ефекти се извършва при разработването на плана за операцията, като началото се поставя в фаза 1 а края с разработването на оперативния план и неговото утвърждаване от стратегическия командващ.

- Фаза 1 – „Оценка на обстановката“;
- Фаза 2 – „Оперативна оценка на вариантите за военен отговор.“;
- Фаза 3 – „Оперативно ориентиране“;
- Фаза 4А – „Разработване на оперативната концепция на операцията“;
- Фаза 4В – „Разработване на оперативния план“;
- Фаза 5 – „Изпълнение /оценка и преглед на плана“;
- Фаза 6 – „Преход“³².

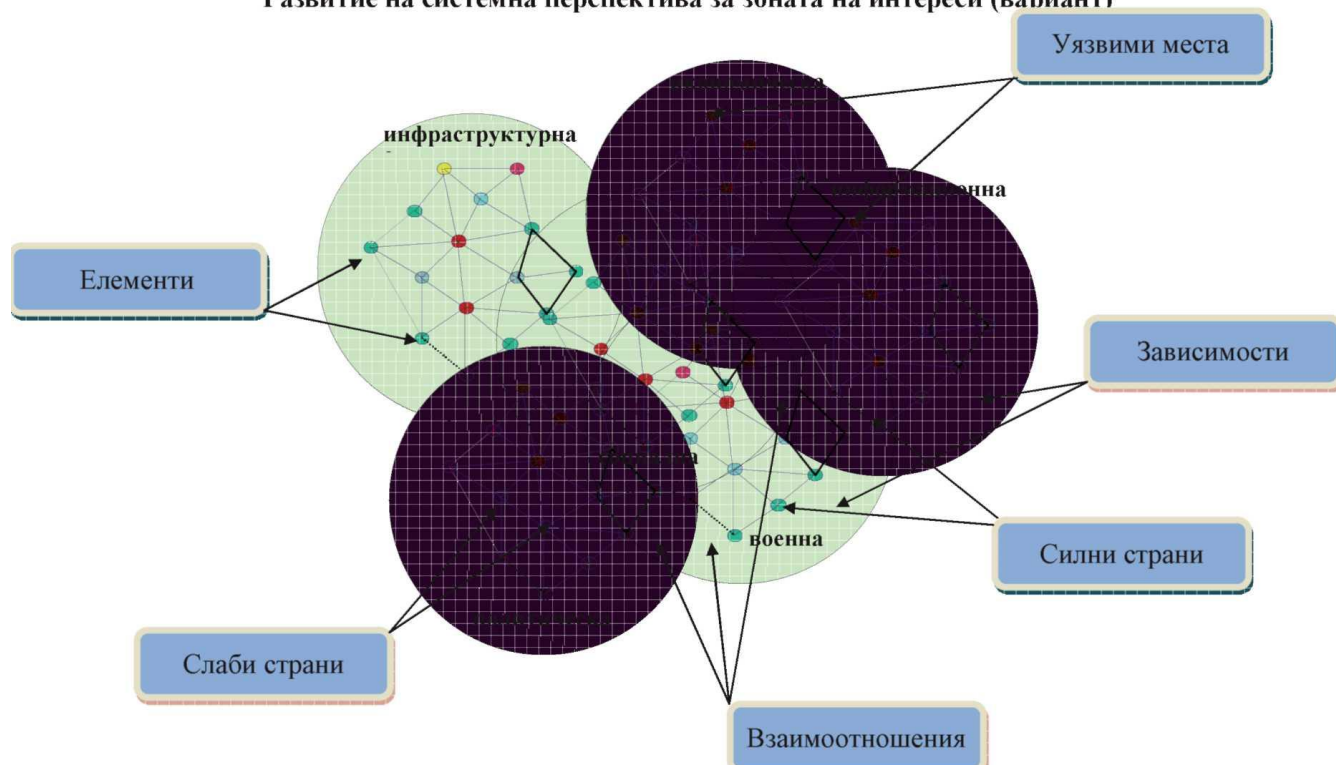
Фаза 1 – „Оценка на обстановката“ се провежда с основна цел да се развие и поддържа определено ниво на осведоменост на оперативната обстановка, за да се осигури извършване на оперативни оценки, разчети и представяне на оперативни становища на стратегическия командващ.

³² Ръководство за планиране на операциите, МО на РБ, 2011
ISSN 2367-7902

През тази фаза се разработва системна перспектива за определената зона на операцията посочена в Схема № 2.

Схема № 2

Развитие на системна перспектива за зоната на интереси (вариант)

През тази фаза в зависимост от планираната операция се определя вида, състава и времето за развързване на различните групи и центрове от отделите от щаба на съвместните сили и взаимоотношенията между тях. Желаните резултати от тази фаза на планиране в отговор на криза са определяне на необходимостта от развързване на оперативен екип за връзка и разузнаване, поемане на отговорност в зоната на интереси и оценка същността на заплахите и рисковете.

Фаза 2 – „Оперативна оценка на възможностите” - започва на основа на получаването на предупредителна заповед от стратегическия командващ или негови указания за инициране на предварително планиране, проект на стратегическа оценка или проект на варианти за военен отговор. През тази фаза се активира групата за оперативно планиране на съвместните операции, отдава се предупредителна заповед до подчинените компоненти. Групата за оперативно планиране на съвместните операции извършва анализ на задачата за изпълнение, наличното време, политическите цели, желаното крайно състояние, потенциалните военни и невоенни фактори, необходимостта от външна координация и от допълнителни указания. През тази фаза се развързва групата за всестранна оценка на оперативната среда. Резултатите от анализите и дейността през тази фаза могат да бъдат следните:

- Разработване и отдаване на предупредителна заповед до компоненти;
- Извършване на анализ на мисията, базиран на оценката на командващия на съвместните сили;
- Изготвяне на предложения за военен вариант за отговор от съвместните сили след получаването на предложения от командирите на компоненти и изпращането им до стратегическия командващ.

Фаза 3 – „Оперативно ориентиране” Фазата стартира при получаване на стратегическата оценка на кризата, военните варианти за отговор или указанията по планирането на стратегическия командващ. През тази фаза по решение на началника на групата за оперативно планиране на съвместните операции се развързват съвместната координационна група за таргетинг, групата за

определяне на ефектите и групата за планиране и координиране на съвместната огнева поддръжка. Предложените групи и взаимоотношенията между тях следва да осигуряват планомерна работа на всяка група, доколкото тя зависи от дейността на друга група.

Желани резултати от фазата на оперативно ориентиране могат да бъдат:

- Изяснени са желаното крайно състояние и стратегически цели;
- Определена е мисията, задачите и целите;
- Анализирани са ключовите фактори;
- Определени са оперативните центрове на тежестта на основните субекти и са анализирани

техните критични способности, критични изисквания, критични уязвими места;

➤ Определени са оперативните цели, ефекти, линиите на операцията и критични точки и е разработен оперативен дизайн;

- Определени са първоначални изисквания на командващия за критична информация;
- Издадени са указанията на командващия по планирането;

В стратегическия щаб могат да бъдат изпратени:

- Искане за допълнителна информация;
- Искане за правила за поведение и употреба на сила;

Резултатите от тази фаза могат да бъдат:

- Всеобхватна оценка на оперативната обстановка;
- Оперативен дизайн;
- Указания на командващия по планирането до щаба и командирите на компоненти;
- Искания за правила за поведение и употреба на сила.

Фаза 4А – „Разработване на оперативната концепция” Процесът на планиране на съвместните операции се провежда с цел да се определи как най-добре да се проведе операцията за осигуряване на ефективно изпълнение на мисията в съответствие с намерението на командващия на съвместните сили. Необходими условия за стартиране на тази фаза от процеса на планиране на съвместните операции е получаване на концепцията на операцията от стратегическото ниво. Командващият на съвместните сили към този момент следва да е утвърдил: анализа на мисията, оперативния дизайн и указанията по планирането включващи неговото намерение и указания за разработване и избор на варианти за действие.

Желаните резултати от тази фаза на оперативното планиране могат да бъдат:

➤ Съвместните действия на силите и средствата за съвместна огнева поддръжка да бъдат синхронизирани във времето и пространството, така че да осигурят създаване на оперативни ефекти, които водят до постигане на последователно въздействие по определени критични точки;

➤ Последователността от операции по определените линии, постигат критични точки, които осигуряват свобода на действие и водят до изпълнение на оперативните цели;

➤ Способностите необходими за поддържане и осигуряване на съвместните действия по отношение на съвместната поддръжка са идентифицирани и синхронизирани с времето и мястото, в които да бъдат осигурени;

➤ Оперативните аспекти на факторите време, пространство, сили и информация са балансирани до степен на приемлив риск.

Крайните продукти на тази фаза на планиране могат да бъдат следните:

- Концепция на операцията;
- Искания за необходимите съвместни способности;
- Искания за необходимите способности в театъра на операцията;
- Изисквания за комплектуване на щабовете с личен състав;

Фаза 4В „Разработване на оперативния план” се провежда с цел съгласуване и уточняване на необходимите дейности от концепцията на операцията. През тази фаза на предварителното планиране се детайлизира провеждането на операцията, осигуряват се условия на подчинените формирования за планиране и се извършва адаптация на оперативния план в отговор на изменящата се оперативна обстановка.

Необходимите изходни данни за стартиране на тази фаза от процеса на оперативно планиране могат да бъдат:

- Утвърдена концепция на операцията на съвместните сили от стратегическия командващ;
- Списък на силите и средствата на съвместните сили;
- Проект на необходимите способности в зоната на операцията;
- Получени отговори на исканията на командващия на съвместните сили, относно правилата

за поведение и използване на сила.

Разработването на плана преминава през следните стъпки:

- Инициране разработването на плана;
- Разработване план за използване на съвместните сили;
- Разработване на план за командване и управление;
- Разработване на план за подготовка и поддръжка на силите;
- Разработване на план за развърщане на силите;
- Разработване на план за защита на силите;
- Разработване на план за прекратяване на конфликта;
- Разработване и изпращане на координиращ оперативен план за провежданата операция от съвместните сили към стратегическия командващ за утвърждаване.

При предварителното планиране през тази фаза следва да бъдат постигнати следните резултати:

- Общ план за действие при непредвидими ситуации;
- Постоянен план за отбрана;

Взаимоотношенията, ролите и отговорностите органите и групите в щаба на съвместните сили през тази фаза трябва да осигурят изготвянето на оперативния план за действие на националните съвместни сили.

Фаза 5 „Изпълнение, оценка на операцията и преглед на оперативния план провежда се с цел проверка изпълнимостта на плана изискващ командване и управление на силите и взаимодействие с другите невоенни средства за планиране, координиране и синхронизиране на действия, с които се създадат желаните оперативни ефекти. Преглед на оперативния план може да се наложи при рязка промяна на оперативната среда или съвместната зона на операцията. Командващия на съвместните сили и неговия щаб извършват периодична оценка за определяне ефективността на действията на съвместните сили в създаването на желаните ефекти.

През тази фаза се извършва управление на процеса на планиране на целите за постигане на желаните ефекти и достигане на желаното крайно състояние.

През тази фаза се извършва управление на съвместния таргетинг процес при което процеса протича с в следната последователност:

- **Цели на командващия и желано крайно състояние.**
- **Определяне и приоритизиране на целите.**
- **Разработване на списъци и матрици с цели.**
- **Анализ на възможностите.**
- **Вземане на решение от командващия и определяне на изпълнителите.**
- **Планиране и изпълнение.**
- **Оценка.**

Фаза 6 „Преход” Процеса на предварителното планиране се провежда с цел да се разработи и координира оперативен план за изтегляне. Когато се планира изтеглянето на силите от кризисния район се цели създаването на положителни резултати за достигане на целите и желаното крайно състояние. Основните дейности при планиране изтеглянето на силите могат да бъдат следните:

- Намаляване на риска и неблагоприятните последствия от изтеглянето на съвместните сили от зоната на операцията;
- Осигуряване на координация по време на изтеглянето, предаване на контрола на зоната за отговорност на местните сили за сигурност;

- Осигуряване на контрол и управление на процеса по планиране на изтеглянето на оперативно ниво;
- Засилване на сътрудничеството и координацията между стратегическото, оперативното и тактическо ниво;
- Планиране на сили и средства, които ще осигуряват продължаване на обучението на силите за сигурност след изтеглянето на основната част от коалиционните сили;
- Оценка на резултатите на процеса по планиране на изтеглянето.

Процеса за планиране на изтеглянето представлява периодичния процес за оценка развитието на операцията и позволява разработването на препоръки за коригиране на оперативния план, възприемането на нови подходи и преразглеждане на използваните сили и способности.

Съвместният таргетинг процес е този процес, който се ръководи от командващия на националните съвместни сили. Съвместният таргетинг процес и процеса на съвместна огнева поддръжка подкрепя единството на усилията и те трябва да са постоянно във взаимодействие един с друг. Взаимоотношенията между двете системи могат да бъдат следните:

- Съвместимост с целите, указанията и намеренията на командващия на националните съвместни сили;
- Съсредоточаване върху противниковия център на тежестта и критичните му точки;
- Координацията, интеграцията, синхронизиране и разрешаване на конфликти на действията;
- Общ поглед върху усилия за провеждане на съвместна огнева поддръжка и съвместния таргетинг в подкрепа на командващия;
- Бърз отговор в условия на ситуации за провеждане на динамичен процес, които представя ограничени възможности за действие;
- Намаляване на дублирането на усилия;
- Бърза оценка на планираните и изпълнените операции;
- Пълното интегриране на всички налични възможности;
- Намаляване на риска от собствен огън и странични щети.

По време на планирането, съвместния таргетинг процес започва със съществуващата информация. Дейности по събиране на информация, таргетинг процесите, планиране на мисията, изпълнение на огневата поддръжка, както и формата за оценка са гъвкави, повтарящи се процеси, като се развива информацията за целите през цялата операция.

Планирането и управлението изискват дефиниране на ясна визия за това какво трябва да се осъществи в рамките на таргетинг процеса. Тази визия синхронизира и съчетава изкуството и науката на всяка бойна операционна система и допринася за фокусиране на усилията и спечелване на предимство в зоната на операцията.

Заклучение

Резултатите от направеното изследване позволяват да се направят следните **изводи**:

1. Анализът на схема №1 показва, че планирането на цели в операциите на съвместните сили се извършва в общия процес на планирането на операциите и следва неговите фази. Основните процеси на планирането на целите, определянето на реда за въздействие по тях и очакваните ефекти се извършва при разработването на плана за операцията, като началото се поставя в фаза 1 а края с разработването на оперативния план и неговото утвърждаване от стратегическия командващ;

2. Анализът на схема №2 показва, че основна отговорност през тази фаза носи групата за оперативно планиране на съвместните операции като определя състава и времето за подготовка на групата за оперативно планиране на съвместните операции, която се поддържа от всички отдели в щаба на съвместните сили, представители на министерства, правителствени, неправителствени организации;

3. Планирането на ефектите, в операциите на съвместните сили се явява поддържащ процес на процеса на оперативно планиране и има пряко отношение към реда и начина за провеж-

дане на съвместната огнева поддръжка и реда за въздействие върху целите, в различните етапи и фази на операцията.

4. Планирането на целите се извършва във фаза 5 на операцията на съвместните сили, като се спазва определена последователност, като началото на процеса започва с вземане на решение от командващия за поразяване на дадена цел и завършва с оценка на резултатите от въздействието и предложение на следващи решения. При управлението на процеса командващия на съвместните сили по-често взема решение за въздействие по планирани цели, а командирите на компоненти и формирания използват динамичния процес.

5. Планирането на ефектите се извършва във всеки етап от планиране на операциите, с което се подпомага командващия на съвместните сили, командирите на компонентите и командирите на тактически формирания да вземат целесъобразни и точни решения при спазване на всички правила за употреба на сила и международното хуманитарно право при поразяване на различни по характер цели в зоната на операцията.

Литература:

1. Атанасов, А. Марков, Д. Условия за единно управление чрез интегриране на системите за огнева поддръжка при участие в многонационални операции, 2016, стр. 104-115, ВА "Г.С.Раковски". *Годишна конференция* на факултет "Командно-щабен", ISSN 1312-2991.
2. Чалъков, Р. Марков, Д. Фактори, влияещи на огневата поддръжка в операциите, 2018, стр. 130-135, *International Scientific Conference*, Collection of papers Shumen, ISSN 2367-7902.
3. Гюргаков, И. Нов поглед към системата за поразяване на противника в операциите на съвместни оперативни сили. *Военен журнал*, книжка 5, 2009.
4. Гюргаков, И. Огнева поддръжка и ефекти в съвременните сухопътни операции. *Военен журнал*, 2/2008.
5. Гюргаков, И. Проблеми при планирането на огневата поддръжка при поразяването на първостепенни обекти и цели в операцията. *Учебно пособие*, С, ВА, 2006.
6. Димитров, Р. Всеобхватен подход или подход, базиран на ефектите при планиране на военните операции. *Военна академия „Г. С. Раковски“*, 2011, стр.111-114, *Стратегия за образование и наука в системата за сигурност и отбрана*, ISBN 978-954-9348-28-6.
7. Пехливанов, Г. и колектив. *Подход към операциите, базиращ се на търсения ефект*. *Военен журнал*, 2009.
8. Ташков, Д. и колектив. *Щабни процедури при участие на съвместни оперативни сили в многонационални операции*, *Учебно пособие*, В. А. 2008.
9. Точилов, В. *Подход за планиране на съвместните операции, базиран на ефектите*. *Монография*, В.А. 2010.
10. *Доктрина на съвместните операции*. ГЩ на БА 2001г.
11. *Доктрина на съвместните операции на съюзническите войски (AJP – 01 (A))*. 2001.
12. *Joint Publication 5-0, Joint Operation Planning*, 11 August 2011.
13. *Joint Publication 3-31, Command and Control for Joint, Land Operations*, 29 June 2010.